

HORECANOTA
STADSDEEL AMSTERDAM-CENTRUM

NAAR EEN EIGENTIJDS, TRANSPARANT
HORECABELEID IN DE AMSTERDAMSE
BINNENSTAD

NAAR EEN EIGENTIJD, TRANSPARANT HORECABELEID IN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD

0. Kaderstellende nota

Tijdens de commissievergaderingen is door verschillende woordvoerders gevraagd naar de betekenis van het begrip 'kaderstellende nota'.

In het dualisme bereidt het DB besluitvorming door de Raad voor, in 9 van de 10 gevallen aan de hand van het door uw Raad vastgestelde Programakkoord. Uw raad neemt een besluit over de DB-voorstellen en vervolgens voert het DB uw besluiten uit.

Het DB kan in de voorbereiding van besluitvorming door uw Raad uit twee wegen kiezen:

Uw Raad concrete en uitgewerkte voorstellen voorleggen of uw Raad een kaderstellende nota op hoofdlijnen aanbieden. In het laatste geval besluit uw Raad het DB te verzoeken voorstellen uit te werken en deze uitwerkingen vertaald in concrete beleidsvoorstellen weer aan uw Raad aan te bieden. De horecanota is hiervan een voorbeeld. Uw Raad geeft het DB aan langs welke (Programakkoord-)lijnen voorstellen uitgewerkt dienen te worden.

1. Algemene inleiding op het horecabeleid in de binnenstad

a. De plaats van horeca in de binnenstad

De Binnenstad van Amsterdam is het visitekaartje van de stad als geheel. Dit schept verwachtingen én verplichtingen. Het Programakkoord en de Strategische Visie gaan niet voor niets uit van een binnenstad die zich kenmerkt door veelkleurigheid in bewoners, ondernemers en bezoekers.

Veelkleurigheid zoals in activiteiten: wonen, werken, cultuur, kunst, economie en recreëren.

Veelkleurigheid aan historische waarde: beschermd stadsgezicht in een levendig centrum. Het Dagelijks Bestuur zet zich in voor versterking van deze veelkleurigheid. Veelkleurigheid van de Binnenstad biedt de hoofdstad immers de sleutel tot de buitengewone positie in binnen- en buitenland.

Tegelijkertijd brengt de veelkleurigheid spanning met zich mee: niet één functie mag domineren.

In dit speelveld opereert de horeca. Zij staat niet op zichzelf, maar maakt samen met de andere functies en activiteiten de Binnenstad tot een aantrekkelijk gebied.

Horeca is van groot belang voor de Amsterdamse binnenstad. Het vormt een bron van vermaak en ontspanning, niet alleen voor bezoekers maar het is ook de sociale plek in de buurt. Horeca zeker de ondernemingen met een kwalitatief hoge uitstraling dragen net als een kwalitatief hoogwaardig ingerichte openbare ruimte ook bij aan het van verslaafden vrijhouden van de openbare ruimte.

Horeca zorgt ook voor een niet gering deel van de Amsterdamse werkgelegenheid. Economisch is de horeca een sterke groeisector, maar het is ook (mede-)bepalend voor de kwaliteit, levendigheid en attractiviteit van de stad. Horeca bindt het publiek aan de stad, nodigt uit tot een langer verblijf en tot het doen van bestedingen. Het is een onlosmakelijk deel geworden van de vrijetijdsbesteding van het publiek, van een dagje winkelen, een avond uit, een paar dagen stad, en in toenemende mate ook van het nachtleven. Op deze manier draagt de horeca bij aan een delicaat evenwicht tussen culturele voorzieningen, werk en een goede sfeer in de binnenstad (zie ook discussiestuk "Het culturele klimaat van de Binnenstad, Stadsdeel Amsterdam Centrum, februari 2003).

Van alle restaurants en cafés in Amsterdam is bijna de helft in de binnenstad gevestigd. Tweederde van alle hotels zit in de binnenstad. Bij elkaar zijn er ruim 1800 horecagelegenheden. In de binnenstad werken 12.500 mensen in de horeca (dat is bijna 14% van de in totaal 92.000 werkzame personen in de binnenstad). Sinds 1997 is de totale werkgelegenheid in de horeca (hotels, eet- en drinkgelegenheden) in de binnenstad met 42% toegenomen. De recreatieve bestedingen in Amsterdam worden geschat op ruim 3 miljard Euro per jaar, waarvan een aanzienlijk deel naar de horeca gaat. Horecabezoekers kiezen er voor om in de binnenstad uit te gaan vanwege de sfeer en de (historische) entourage. Veel horeca-ondernemers en eigenaren van panden met een horecabestemming zijn zich

hiervan bewust en zorgen er dan ook voor dat hun zaak er goed bij staat. In die zin levert ook horeca een bijdrage aan het behoud en herstel van panden.

In nog uit te brengen notities staat het Dagelijks Bestuur over de Oostelijke Binnenstad en Leidseplein e.o. stil bij het bijeenbrengen van horeca en culturele bedrijvigheid. Te lang werden deze werelden beschouwd als los van elkaar werkend en bestaand. Het Dagelijks Bestuur zoekt naar wegen die voor de Binnenstad belangrijke sectoren meer bij elkaar te brengen, de samenhang ertussen te versterken.

Horeca is niet statisch. Er zijn voortdurend nieuwe trends en ontwikkelingen in het uitgaansleven. De afgelopen jaren zagen we al dat het aantal restaurants is toegenomen onder gelijktijdige afname van van het aantal cafés. Verschuivingen in het uitgaanspatroon leiden tot de opkomst van nieuwe horecavormen en tot een grotere behoefte aan aanbod van activiteiten en (dans-)feesten in de nachtelijke uren. Detailhandel mengt zich met horeca (mengformules), traditioneel was dat al het geval met culturele activiteiten.

Er is ook een andere kant aan de horeca, eentje die onlosmakelijk is verbonden aan de centrumfunctie van de binnenstad met al zijn recreatieve, culturele en toeristische activiteiten, en dat is overlast. Dit is al jaren een discussiepunt. Bewoners en gebruikers van de stad kunnen last hebben van muziek en grote groepen bezoekers, ongewenst gedrag van dronken of aangeschoten horecabezoekers of vervuiling op straat. Vooral rond de horecaconcentratiegebieden rondom het Rembrandtplein en het Leidseplein vindt er in de weekendnachten overlast plaats.

Sinds de oprichting van het stadsdeel Centrum geeft het Dagelijks Bestuur meer aandacht aan deze problematiek dan voorheen (o.a. in de vorm van individuele gesprekken met bewoners en ondernemers bij problemen) en het DB stelt verschillende maatregelen voor om in de toekomst beter te kunnen handhaven (zie verder punt 3 en voor cijfers van handhavingacties 2002 zie bijlage 3). Het DB wil bijvoorbeeld toe naar het instellen van 1 overlast-/klachtenlijn. Het DB wil ook af van grootschalige wekelijkse politie-inzet in de horecaconcentratiegebieden: de horeca-exploitanten zullen zelf in de toekomst meer verantwoordelijkheid moeten gaan dragen voor het tegengaan van overlast op in hun zaak en op straat. Het DB zal ondernemers daar ook op gaan aanspreken. Vooralsnog is politie-inzet (helaas) nodig.

b. Algemene visie van het DB

De afgelopen jaren heeft de discussie over het horecabeleid in de ogen van het Dagelijks Bestuur nogal in het teken gestaan van regels omtrent overlast en onveiligheid. Niet dat klachten over overlast ongegrond waren, integendeel, maar de grote sociale, culturele en economische waarde van horeca voor bewoners, ondernemers, bezoekers is naar de achtergrond gedrongen en de discussie heeft een te negatieve invalshoek gekregen. Dat is zonde en doet afbreuk aan de positieve kanten van de functiemenging in de binnenstad. Bovendien heeft de discussie tot nu toe weinig resultaat opgeleverd. Want zowel bewoners in de binnenstad als horecaondernemers zijn niet tevreden over het huidige beleid en veel mensen vinden in het aanbod onvoldoende van hun gading.

Het Dagelijks Bestuur hecht aan een eigen binnenstadsbeleid inzake de horeca en streeft daarbij naar een dynamisch evenwicht tussen de sociaal-recreatieve en economische waarde van de horeca en de bescherming van het woon- en leefklimaat. Het DB kiest ook voor een beleid dat ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen die een bijdrage leveren aan de kwaliteitsimpuls van horeca als onderdeel van de centrumfunctie, de sociale buurtfunctie, het uitgaansleven en het cultureel klimaat.

Het DB vraagt zich daarbij af of de regels die de afgelopen jaren zijn ontwikkeld om het woon- en leefklimaat te beschermen nog wel adequaat zijn, niet teveel doel op zich zijn geworden en nieuwe ontwikkelingen in de weg staan. Het heeft ook ontbroken aan een helder, stringente handavingsaanpak, waardoor het geloof in regelgeving en het effect ervan is afgenomen. Daarbij speelt ook de onduidelijkheid over de verantwoordelijkheden tussen het bestuur van Stadsdeel Amsterdam-Centrum, Centrale Stad en andere overheidsinstanties (b.v. Keuringsdienst van Waren). De instanties werken ook nog teveel langs elkaar heen. Ondanks enkele aanzetten, zoals het buurtgericht terrassenbeleid in de Jordaan, houden veel regels verder weinig rekening met specifieke omstandigheden in de verschillende buurten. Het planologisch beleid via bestemmingsplannen richtte

zich op een conservering van het totaal aantal horecabedrijven en vermindering van de zogenaamde laagwaardige horeca, maar is op dit moment niet toegesneden op nieuwe trends in de horeca.

In discussies wordt regelmatig gesproken over ‘de kwaliteit van de horeca’. Dit getuigt van het grote belang dat aan horeca wordt gehecht. Alhoewel ook het DB kwaliteitsverbetering in de horeca ziet als middel om de aantrekkingskracht van deze sterke economische factor te vergroten, wil het er ook voor waken uitspraken te doen over de hoge of lage kwaliteit van bepaalde horeca-activiteiten. Het begrip draagt een sterk subjectief karakter en is daardoor niet eenvoudig te hanteren. Wat voor de één van hoge kwaliteit is kan voor een ander juist een uiting zijn van verschraling of verpaupering. Het DB wil de algemene kwaliteit van het uitgaansleven en leefklimaat in de binnenstad (doen) verhogen. Het gaat het DB daarbij om aspecten als klantvriendelijkheid (bijvoorbeeld de keuken niet al om 21.30 te sluiten en de mogelijkheid om te pinnen), verantwoord alcoholgebruik, het tonen van betrokkenheid bij het wel en wee van de omgeving, verantwoord ondernemen.

Door middel van deze nota wil het DB een poging doen het horecabeleid in de binnenstad op een nieuwe leest te schoeien. Een eigentijds horecabeleid dat een win-win situatie oplevert voor alle partijen, ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen en het vertrouwen in het optreden van de overheid kan herwinnen.

Cruciaal daarvoor is dat het stadsdeel Amsterdam-Centrum van de Centrale Stad de ruimte krijgt het beleid op maat te snijden naar de situatie in de binnenstad. Voor zover het gaat om het ruimtelijk beleid kan het stadsdeel via de bestemmingsplannen al veel zelf regelen. De vergunningverlening en daarmee de uitvoering van horeca-activiteiten zijn veelal stedelijk gereguleerd via de Algemene Plaatselijke Verordening en andere verordeningen. Nadat de deelraad zijn visie heeft vastgelegd is een belangrijke eerstvolgende stap dus het gesprek met het College van Burgemeester en Wethouders over aanpassingen van het stedelijk beleid.

c. Opzet van deze nota

De regelgeving met betrekking tot de horeca is uitermate complex en veelzijdig. De verschijningsvormen van horeca zijn dat ook. De bijlage van deze nota bevat een beschrijvend overzicht van de belangrijkste wetten en regels waar het stadsdeel en de horecabranche mee van doen heeft. Hieruit blijkt ook op welke regels het stadsdeel direct of indirect invloed heeft. Er zijn echter ook regels die niet door uw Raad worden vastgesteld. Daar waar wij hinder ondervinden van ‘Haagse’ regels wil het DB (het liefst gezamenlijk met andere stadsdelen en de Centrale Stad) de Tweede Kamer benaderen om daar wat aan te doen. Een voorbeeld is de mogelijkheid de discussie tussen vrije vestiging van (horeca)-ondernemingen enerzijds en het verbieden ervan anderzijds meer te sturen.

In deze nota zal het DB vooral ingaan op die aspecten van het horecabeleid die volgens het bestuur vernieuwing behoeven.

Het DB heeft zich goed rekenschap gegeven van de verschillende visies en standpunten over het horecabeleid. In deze nota gaat het DB eerst in op de regelgeving m.b.t. horeca en terrassen. Per onderwerp wordt kort aangegeven hoe het DB tegen de huidige situatie aankijkt en welke verbeteringen wij voorstaan. Vervolgens geeft het DB haar visie op de handhaving en dienstverlening. Beide zijn randvoorwaarden om het beleid kans van slagen te geven.

Niet alle aspecten worden even uitgebreid behandeld. Het DB wil in eerste instantie de grote lijnen presenteren. Er zijn specifieke en soms kleine knelpunten waarvoor het DB deze bestuursperiode een oplossing wil zoeken. In de Raadsvoordracht bij deze nota staan de beslispunten voor uw Raad. Verder behoeven diverse voorstellen in deze nota na vaststelling van het beleid nog uitwerking in concrete regelgeving en uitvoeringsmaatregelen. Het DB zal de deelraad over de voortgang daarvan op de hoogte stellen.

2 Het beleid en de regels

a. De vestiging van horeca in de binnenstad

De vestiging van horeca in de binnenstad wordt momenteel primair gereguleerd via de bestemmingsplannen. In de meeste gevallen is gedetailleerd vastgelegd waar zich welke categorie horeca mag vestigen. Kern van het ruimtelijk beleid is een onderscheid in vier horecacategorieën, gebaseerd op de uitstraling naar de omgeving. Categorie I zijn de fastfoodzaken, categorie II zijn de discotheken, III zijn de cafés en IV zijn de restaurants. In de afgelopen decennia is de horeca in de bestemmingsplannen steeds verder gereguleerd.

Deze systematiek beperkt mogelijkheden voor nieuwe initiatieven. De enige dynamiek die nu mogelijk is, is overname van een bestaand bedrijf of door 'upgrading' van een bestaand bedrijf naar een 'hogere' categorie. Onbedoeld nadelig effect van dit systeem is dat het de markt beïnvloedt. Doordat panden waarin horeca is toegestaan tot een schaars goed zijn gemaakt, worden eigenaren van deze panden financieel in de kaart gespeeld. Het risico bestaat dat investeringen van onduidelijke herkomst de financiering van panden mogelijk maakt.

Het DB wil in de bestemmingsplannen ruimere mogelijkheden bieden voor de horeca. Daarbij denkt het DB niet aan uitbreiding van het aantal horecavestigingen als wel aan een systeem dat flexibeler inspeelt op vernieuwende initiatieven.

Door de stadsdeelraad is bij motie-Okhuijsen (VVD) gevraagd om te onderzoeken of exploitatievergunningen primair op personen kunnen worden afgegeven en niet langer te koppelen aan panden. De gedachte hierachter is dat dit kan voorkomen dat de prijs van panden met een horecafunctie wordt opgedreven en een doelwit worden voor investeringen vanuit criminele organisaties. Alhoewel het DB achter het beoogde doel staat, is dit middel niet toereikend. De bestemming van een pand wordt nu namelijk primair bepaald door de functie die het in het vigerende bestemmingsplan heeft gekregen. De exploitatievergunning wordt daar ook aan getoetst. Omdat de motie een nogal complexe materie betreft en bovendien de termijn tussen indiening van de motie en de uitwerking in deze nota te kort is komt het DB daar later op terug.

Wat betreft het ruimtelijk beleid wil het DB meer flexibiliteit in de regelgeving die bepaalde mengvormen (detailhandel met een alcoholvrije aanvulling) onder vastgelegde voorwaarden mogelijk maakt. Daarvoor is een betere afstemming tussen de APV en bestemmingsplannen nodig (zie ook punt d, blz. 6).

b. Ruimte voor nieuwe vestigingen

De meeste bestemmingsplannen regelen het bestaande gebruik van panden voor horeca-activiteiten. Het DB is er geen voorstander van om het aantal horecaconcentratiegebieden (nu uitsluitend Leidseplein en Rembrandtplein) uit te breiden. Zo wordt de Nieuwmarkt noch horecaconcentratiegebied noch uitgaansgebied. In 1994 hebben B&W het Leidseplein en het Rembrandtplein als horecaconcentratiegebied aangewezen, omdat er in deze gebieden sprake is van een hoge concentratie horeca en een relatief gering aantal woningen. Bovendien heerst er in deze gebieden een hoog achtergrond-geluidniveau. Onder die omstandigheden leidt het toestaan van een grotere geluidsbelasting door horecabedrijven niet tot meer overlast. In de horecaconcentratiegebieden mogen horecabedrijven een 5 dB(A) hoger geluidsniveau produceren dan de algemene buitennorm. De aanwijzing is gebeurd op grond van het oude Besluit horecabedrijven milieubeheer (Bhm). Naast de horecaconcentratiegebieden kennen we in de bestemmingsplannen ook nog de term uitgaansgebieden. Binnen deze gebieden is toename van het aantal horeca III (cafés) en horeca IV (restaurants) mogelijk.

Bestemmingsplannen worden op maat gemaakt en per gebied moet bepaald worden of uitbreiding of verandering mogelijk en wenselijk is of juist niet. Het DB wil de komende jaren actief aan de slag met de ontwikkeling van meer integrale visies op de verschillende buurten in de binnenstad, uitgewerkt in een mix van wonen, werken en recreëren. In dat kader zal ook de horecafunctie onder de loep genomen worden. Er zal bijvoorbeeld individueel getoetst worden of het aantal m² van een horecazaak verruimd kan worden. Met name in oostelijke richting, zowel in de Oostelijke Binnenstad als het IJ-oever gebied, ziet het DB op voorhand mogelijkheden voor nieuwe horeca-initiatieven. Deze kunnen, mits goed begeleid, bijdragen aan de ontwikkeling en/of upgrading van deze gebieden (te

zijnertijd komt het DB met voorstellen voor de Oostelijke Binnenstad en het Leidseplein en omgeving). Het gewenste beleid zal uiteindelijk vastgelegd worden in de bestemmingsplannen.

c. Gunstenstop

Reeds lange tijd geleden zijn voor drie buurten in de binnenstad zogenaamde gunstenstops ingesteld ter bescherming van het leefklimaat: Leidse- en Weteringbuurt (jaren zeventig), de Zeedijk (1985), en Haarlemmerbuurt (1985). Gunstenstops maken het mogelijk strengere eisen te stellen aan nieuwe horeca-activiteiten, bijvoorbeeld door de sluitingstijd te vervroegen. Deze gunstenstops waren destijds nodig, omdat het leefklimaat onder druk stond en omdat er geen andere mogelijkheid was om problemen aan te pakken.

Inmiddels zijn voor al deze gebieden nieuwe bestemmingsplannen vastgesteld en is het algemene leefklimaat verbeterd. De handhaving van de gunstenstop blijkt bovendien lastig, omdat er in één straat diverse regimens heersen met uiteenlopende voorwaarden voor de exploitatie van horeca. Denk hierbij aan de discussie over La Brasa in de Haarlemmerbuurt.

Het Dagelijks Bestuur acht de grondslag voor de bestaande gunstenstops vervallen en zal er bij de Burgemeester op aandringen om deze nog in 2003 op te heffen. Het effect is dat een aantal horecabedrijven iets meer ruimte krijgt in de exploitatiemogelijkheden, maar dit tast het leefklimaat niet aan. Rechtsgelijkheid en helderheid van regels heeft in deze de voorkeur.

d. Mengformules

In toenemende mate dienen zich initiatieven aan die uitgaan van menging van detailhandel en andere functies met alcoholvrije horeca-activiteiten.

De huidige bestemmingsplanregels staan een echte vermenging niet toe. Alleen additionele horeca, zijnde horeca die uitsluitend bezocht wordt door bezoekers van een instelling met een andere functie dan horeca (zoals een bioscoop), is toegestaan. Andersom mogen horecazaken (waar alcohol wordt geschonken) geen detailhandel bedrijven.

De zogenaamde proeflokalen mogen niet. Het is verboden in slijterijen alcoholhoudende dranken te proeven of te gebruiken. Het DB constateert, dat deze zogenaamde mengformules een algemene maatschappelijke trend zijn die in een behoefte voorzien bij de consument en die bijdragen aan een gezonde economische ontwikkeling.

Het DB heeft vastgesteld dat regulering via bestemmingsplannen een erg lastige en langzame weg is met allerlei nieuwe complicaties op het gebied van de handhaving. Het DB doet in een aparte notitie voorstellen voor een algemene beleidslijn over mengformules. Een en ander moet op basis van de APV af te geven vergunningen gereguleerd worden. De bestemmingsplannen moeten dit wel juridisch mogelijk maken.

Het grote verschil met additionele horeca is dat mengformules op dit moment per definitie niet in bestemmingsplannen passen. In de doeleindenomschrijving van de bestemming(en) die detailhandel regelen zal hierover een bepaling worden opgenomen.

Voor een aanpassing van de APV is medewerking nodig van de centrale stad. Het DB heeft hierover het gesprek geopend.

Overigens zijn in dit kader ook ontwikkelingen die het DB minder wenselijk vindt, zoals sexualisering van horeca. Het gaat dan vooral om bepaalde vertoningen van erotische aard. Indien deze vorm van exploitatie van een horecagelegenheid strijdig is met het bestemmingsplan dan wordt dit niet toegestaan. Het DB komt met een aparte notitie over dit aspect.

e. Dag-, avond- en nachtzaken

Alle horecabedrijven moeten een exploitatievergunning hebben op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening. Een exploitatievergunning kan alleen worden afgegeven als dit niet in strijd is met planologische regelingen, zoals het bestemmingsplan. Daarnaast maakt de APV zelf een onderscheid tussen dag-, avond- en nachtzaken. Dit onderscheid is van belang voor de openingstijden en voor terrasactiviteiten (zie hiervoor de bijlage).

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat het onderscheid tussen dag-, avond- en nachtzaken zoals nu wordt gemaakt, uitgaat van een achterhaald concept. Zoals eerder al geschreven, maakt dit

onderscheid in samenhang met de ruimtelijke regelgeving bepaalde mengvormen praktisch onmogelijk (afgezien van incidentele ontheffingen), ook als er geen enkele sprake is van aantasting van het leefklimaat of de openbare orde. Het uitgaansleven verandert, krijgt meer variëteit en vermengt zich met andere vormen van recreatie en toerisme en is daardoor een economische sector van belang. Het is de mogelijkheid voor de horeca om zich nationaal en internationaal te onderscheiden.

Dat wil niet zeggen dat alle activiteiten overal op alle momenten van de dag mogelijk moeten zijn. Het DB bepleit een systematiek van op maat gesneden exploitatievergunningen die meer ruimte geeft aan de ondernemingen maar tegelijkertijd strak omschrijft onder welke voorwaarden de exploitatie kan plaatsvinden, zoals de mate van hoorbaar geluid. De algemene voorwaarden kunnen per gebied worden benoemd. Dancings in woonbuurten zijn bijvoorbeeld ongewenst, maar het DB ziet niet in waarom een dansgelegenheid in een horecaconcentratiegebied overdag niet ook bepaalde (horeca-)activiteiten zou mogen uitoefenen. Dit kunnen ook activiteiten zijn voor de jeugd, mede in het licht van de uitvoering van het project 'Jeugd en Veiligheid', culturele evenementen, voordrachten, bedrijfspresentaties en congressen. Het DB stelt derhalve voor het verschil tussen dag- en avondzaken- en nachtzaken te laten vervallen. Dag- en avondzaken die 's nachts open willen zijn moeten voldoen aan de zwaarste eisen tegen geluidhinder. De hier geboden mogelijkheid geeft de ondernemer de gelegenheid de bedrijfsvoering aan te vernieuwen. Er is geen sprake van verplichting, maar van keuzevrijheid. Dus vrijheid in verantwoordelijkheid.

Een zelfde beleidslijn stelt het DB voor met betrekking tot terrassen. Op dit moment mogen alleen dagzaken een terras hebben, terwijl in de praktijk met name ook exploitanten van avondzaken en hun bezoekers de wens uiten om een terras te mogen exploiteren resp. te bezoeken.

Uit de monitor (najaar 2002) van O&S uitgevoerd in opdracht van de sector Openbare Ruimte blijkt dat de meeste ondervraagden tevreden zijn over de terrassen en daar geen hinder van ondervinden. Over dit onderwerp is in de vorige bestuursperiode in de gemeenteraad uitgebreid gediscussieerd. De angst was dat het loslaten van het onderscheid een groei van het aantal terrassen zou veroorzaken. Terrassen zijn echter ook aan andere eisen gebonden, zoals de overblijvende loopruimte. In veel gevallen zijn de fysieke mogelijkheden al beperkt. Bovendien vindt het DB het onderscheid in soorten horeca niet de geëigende weg om terrassen te reguleren.

In de Jordaan is een buurtgericht terrassenbeleid ontwikkeld. Het DB is van mening dat dit beleid navolging verdient, door per buurt nadere criteria vast te leggen voor het al dan niet verlenen van een terrasvergunning. Zo kan in de ene straat een terras tot 01.00 uur open zijn, terwijl in een straat verderop omgevingsfactoren vereisen dat het terras om 23.00 uur sluit.

In combinatie met de algemene regels omtrent het gebruik van de openbare ruimte is een betere regulering mogelijk die recht doet aan de wensen van bezoekers en de belangen van omwonenden.

f. Openingstijden

De openingstijden van de horeca eist in veel discussies de meeste aandacht op. Zijn er voorwaarden waaronder het vrijlaten van de openingstijden mogelijk is, zonder dat dit tot (meer) overlast leidt? De naleving en de effectiviteit van de regels zijn ook dan belangrijk.

Hiervoor heeft het Dagelijks Bestuur gepleit voor het opheffen van het onderscheid tussen dag-, avond en nachtzaken. Een belangrijk argument is dat dit onderscheid nieuwe ontwikkelingen in het uitgaansleven, zoals uitgaanspatronen, in de weg staat en een steeds minder effectief middel is om het leefklimaat te beschermen. Daarmee is nog niets gezegd over de regels omtrent sluitingstijden.

Het DB wil werken aan een regiem van openingstijden dat het uitgaansleven kansen en mogelijkheden biedt, dat bijvoorbeeld ruimte biedt aan nachtcultuur en aan mengvormen, en dat tevens is gestoeld op de draagkracht van de omgeving. Daar waar vrijetijdsbesteding en toerisme steeds minder vastzitten aan specifieke patronen en tijden zijn algemene beperkingen zoals die van de openingstijden gekoppeld aan soorten horeca funest.

Het is niet vol te houden dat in de hele binnenstad, of zelfs in de hele stad, geen ruimte is voor nachtelijke activiteiten of dansgelegenheid in de ochtenduren.

Het DB denkt verder dat een adequate handhaving van het huidige, complexe systeem van regels over openingstijden een lastige opgave zal blijven. Het gaat in veel gevallen om handhaving van de regel, omdat het de regel is. De relatie met het doel, het woonklimaat, is uit het oog verloren. Als niet de

algemene openingstijden maar de mate van overlast weer het doel wordt, zal de inzet van handhaving zich meer kunnen gaan richten op de echte probleemgevallen en daarmee effectiever en voor de burger ook merkbaarder worden.

Het DB wil het uitgangspunt omdraaien: de horecabedrijven zijn vrij in het zelf vaststellen van hun exploitatietijden mits het woon- en leefklimaat dat toestaat. Dat betekent dat opnieuw per gebied vastgesteld wordt wat wel en niet mogelijk is voor welk type horecagelegenheid.

De meeste overlast voor omwonenden gaat niet uit van mensen in horecagelegenheden maar van terrassen en bezoekers die in- en uitlopen.

- Voor terrassen is een algemeen regiem van sluitingstijden onvermijdelijk vanwege de geluidbelasting. De huidige uiterlijke tijden van 01.00 uur en 02.00 uur in het weekeinde, met beperkingen in woonbuurten naar bijv. 23.00 uur, acht het DB goed verdedigbaar, mits het onderscheid met avondzaken vervalt (voor nachtzaken is het slechts een theoretische optie).
- Voor woonbuurten moeten de openingstijden vastgelegd worden afhankelijk van het gebied. De druk op een gebied of straat wordt meegewogen. Maatwerk derhalve. Het DB wil de algemene lijn van beperkte regelgeving blijven hanteren, ook voor woonbuurten. Een verwaald café in een buurt kan best de hele nacht open blijven, zijn het er 10 dan wordt het moeilijker. Het DB zal dit nader uitwerken.
- Voor de horecaconcentratiegebieden is in de ogen van het DB geen nadere beperking van de openingstijden nodig.
- Van alle horeca-exploitanten wil het DB weten of ze meegaan in verruiming van de openingstijden. Deze verruiming houdt dan voor de ondernemer in dat aanpassingen gemaakt moeten worden om geluidsoverlast tegen te gaan (net als bij een vergunning voor een nachtzaak vereist is).

Deze voorstellen van het DB betekenen voor de ondernemers een verruiming van de mogelijkheden, geen verplichting. Degene die zich echter niet aan de regels houdt (door bijvoorbeeld het terras illegaal te vergroten of de bezoekers langer te laten zitten) zal het merken doordat de terrasvergunning dan wordt ingetrokken.

Met de politie en horecaondernemers moeten nadere afspraken gemaakt worden over het voorkomen en bestrijden van extreme overlast van en geweld door horecabezoekers in de nachtelijke uren. Het moment dat de nachtzaken dicht gaan is op dit moment risicovol. Op de twee grote horecapleinen is nu veel politie-inzet nodig. Bij het vrijgeven van de openingstijden, zo leert de ervaring in Groningen en Utrecht, ontstaat er een grotere spreiding van publiek dat naar huis gaat of andere gelegenheden opzoekt. Daarnaast lost het ook het probleem op van het gebrekkige openbaar vervoer in de nacht. Het experiment met het afkoeluurtje heeft in de ogen van het DB onvoldoende duidelijke conclusies opgeleverd en daarmee geen meerwaarde, omdat het probleem zich in tijd heeft verplaatst. Het DB is derhalve voor afschaffing van het afkoeluurtje. Gehoord de discussie in de commissie is het DB bereid ondernemers wel de verplichting op te leggen dat zij twee uur per etmaal hun zaak dienen te sluiten.

Exploitanten die zich richten op zogeheten after-parties behouden hun mogelijkheid.

Ten behoeve van de duidelijkheid voor zowel bewoners, bezoekers en handhavers dienen exploitanten duidelijk zichtbaar vanaf de straat hun openingstijden kenbaar te maken.

g. Overige regulering: terrassen

Terrassen bevinden zich in de openbare ruimte en moeten daarom passen in het algemene gebruik. Het algemene gebruik wordt gedefinieerd door schoon en heel mooi. In dat kader acht het DB de regel dat er een minimale ruimte voor voetgangers moet blijven van 1,5 meter nog steeds noodzakelijk. Tenzij daar in een buurtgerichte aanpak een uitzondering op gemaakt kan worden in overleg met bewoners en ondernemers.

Evenals bij andere regels vindt het DB het fenomeen van het terrassenseizoen een achterhaald beleid. Een vorm van een algemene regel die veel beperkingen oplegt om een doel te dienen dat ook op een andere wijze bereikt kan worden.

De extreem mooie dagen in februari van dit jaar hebben opnieuw voeding gegeven aan de discussie over de zin en onzin van deze regel. Menigeen wil op dergelijke dagen graag buiten zitten op een terras en er is bijna niemand die 's avonds, als het per definitie koud wordt, er lang blijft zitten. De stad vrolijkt er van op. Net zoals het Vondelpark voor veel Amsterdammers zonder tuin of balkon de achtertuin is, is het terras voor veel Amsterdammers de voortuin.

In het programmakkoord is opgenomen dat de beperkende bepaling voor terrassen in de zomer – zowel als in de wintermaanden vervalt, indien

- het terrasmeubilair iedere avond door de exploitant niet in de openbare ruimte wordt opgeslagen
- het terras niet kunstmatig wordt verwarmd (ook niet vanaf de gevel).
- de openbare ruimte (net als nu reeds in de zomer) door de exploitant wordt schoongemaakt na de sluiting van het terras.

Het terras moet voor 20.00 uur worden afgesloten en opgeslagen buiten de openbare ruimte. Het DB wil deze regels m.b.v. stadstoezicht en politie strikt handhaven en bij het niet naleven van deze regels volgt een boete, danwel intrekking van de vergunning.

Deze eisen moeten voorkomen dat terrassen in de zowel in de zomer - als wintermaanden delen van de openbare ruimte permanent in gebruik nemen. Het DB zal bij de centrale stad pleiten voor een aanpassing van de APV op dit punt en vervolgens nadere regels opstellen die in de vergunningverlening voor terrassen worden verwerkt.

Er bestaat een breed draagvlak voor het stellen van nadere eisen aan het uiterlijk van terrassen, bijvoorbeeld in de vorm van een welstandsbeleid. Het DB wil waken voor een gedetailleerde regelgeving. Voor ondernemers en handhavers is dat namelijk uitermate verwarrend. Het DB komt met een voorstel voor een eenvoudige vorm van welstandsbeleid voor terrassen, dat voor de horecaondernemers goed na te leven is en voor het stadsdeel eenvoudig te handhaven (Handboek Welstand Terrasmeubilair).

Discussie is er ook over de afbakening van terrassen. De werkwijze met de zogenaamde punaises stuit op weerstand. Het DB is geen voorstander van een vorm van afbakening met bloembakken en/of schotten. Dergelijke permanente obstakels doen de openbare ruimte geen goed en zullen een averechts effect hebben. Het vastleggen van het aantal te plaatsen tafels is ook als oplossing aangedragen, maar deze vorm van regulering is moeilijker te handhaven dan de huidige punaises. Bovendien ligt onwenselijke uitwaaiing op de loer. Iedere regel heeft een bepaalde mate van rigiditeit, de werkwijze van punaises is wat dat betreft misschien niet perfect, maar wel heel praktisch. Het DB heeft een aantal initiatieven om bij wijze van proef de mogelijkheden voor ondernemers ten aanzien van terrassen te verruimen:

- het DB wil voor de duur van twee jaar (aanvang 2003) in de Haarlemmerstraat, Haarlemmerdijk, Warmoesstraat en Zeedijk een proef houden om tegen de gevel zogenaamde 'langsbanken' toe te staan,
- het DB komt met een voorstel om deze zomer een proef te houden om de Regulierdwarsstraat 's avonds af te sluiten voor het verkeer,
- het DB stelt de grens voor het tropisch weerscenario (TWS) op 26 graden Celsius.

Voorts wil het DB:

- binnen de begrenzing van de punaises ook sta-terrassen toestaan,
- af van het dogma dat er geen parkeerplaatsen kunnen worden opgeheven om een terras mogelijk te maken. Wanneer het past in de parkeerbalans en de (verkeers-) veiligheid niet in het geding komt, wil het DB parkeerplaatsen opheffen om terrassen mogelijk te maken. In voorkomende gevallen zullen er inspraakprocedures van toepassing zijn.

Naast deze verruiming voor de ondernemers verwacht het DB van de ondernemers dat zij er alles aan zullen doen om de potentiële (geluid-)overlast van terrassen tegen te gaan. Dit betekent een verantwoordelijke rol van de ondernemer ten aanzien van het verantwoord alcoholgebruik, het

duidelijk zichtbaar maken van de huisregels en hun gasten daar zonodig op wijzen. Het zelfregulerend vermogen verdient versterking. Indien er sprake is van notoire overlast zal de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel de vergunning intrekken.

h. Koppeling van (de toepassing van) regelgeving

Er is een grote diversiteit aan regels, op basis van Europese en landelijke wetgeving, verordeningen van de centrale stad en regels van het stadsdeel. Een overzicht is opgenomen in de bijlage.

Vanuit de horecabranche wordt veel geklaagd over de veelheid en soms strijdigheid van regels. Het DB begrijpt de klachten zeer goed en wil waar zij daar zelf iets aan kan doen die tegenstrijdigheid wegnemen. Daar waar het tegenstrijdige regels van andere overheden betreft, zal het DB niet nalaten om dit (eventueel gezamenlijk met andere stadsdelen) aan de orde te stellen.

Daar waar het DB zelf direct invloed heeft op de regelgeving zal zij deze uitoefenen. Het DB zal de toepassing en handhaving van regels te stroomlijnen opdat horecaondernemers en handhavers er beter mee uit de voeten kunnen. In het volgende hoofdstuk over handhaving en dienstverlening gaan wij daar nader op in.

i. Andere vormen van overlast

Bezoekers van de horeca moeten al het vocht dat zij tot zich nemen ook weer kwijt. Het toilet in het café is daarvoor de meest geëigende plek, maar er wordt door bezoekers ook op straat geplast. Omdat dit verboden is, zijn er maatregelen om het wildplassen tegen te gaan en om daar tegen op treden. Op vrijdag en zaterdag worden op kosten van het stadsdeel in de uitgaansgebieden plaskruizen geplaatst. Daarnaast treedt de politie in het kader van de actie ‘Streetwise’ op tegen wildplassers. Het DB is voorstander van deze actie en ziet deze graag geïntensiveerd.

Het DB wil een inhaalslag maken met de aanleg van openbare toiletten, omdat zij af wil van de lelijke en voor vrouwen discriminerende plaskruizen. Het DB wil dat horecaondernemers hun toilet ook openstellen voor niet-klanten (zeker voor vrouwen).

Een ander probleem is de troep die bezoekers op straat gooien. Door het stadsdeel wordt met name in het weekend intensief gereinigd. Uit praktische overwegingen (te veel bezoekers op straat) wordt er tussen 17.00 en 06.00 uur niet meer geveegd en worden na 22.00 uur de afvalbakken niet meer geleegd. Het DB wil dat horecaondernemers op dit punt zelf hun verantwoordelijkheid nemen om iets te doen aan het zwerfvuil in de omgeving van hun onderneming.

Het DB beraadt zich op welke wijze zij ondernemers kan verplichten om zonder objectvergunning (dit in het kader van de verlichting van de administratieve lastendruk), maar wel onder vastgestelde voorwaarden, een afvalbak in de openbare ruimte te plaatsen of deze te adopteren.

Het DB ondersteunt in dit verband ook het initiatief van de Koninklijke Horeca Nederland.

De KHN heeft Tien Geboden opgesteld waaraan ondernemers zich moeten houden om de verloedering van de stad tegen te gaan. Een van de geboden is dat er geen afval buiten wordt gezet buiten de vastgestelde tijden. Het DB vindt het positief dat de KHN de horecaondernemers wijst op wat zij zelf kunnen doen om verantwoord te ondernemen.

In het kader van het project “Schoon en Heel is gewoon” wordt de betrokkenheid van bewoners en ondernemers bij hun straat vergroot.

Horecaondernemers en bezoekers ondervinden soms ook last van straatmuzikanten, die soms op een opdringerige wijze om een bijdrage vragen. De regel is dat straatmuzikanten geen versterkte muziek mogen maken en niet langer dan een half uur op dezelfde plaats mogen staan. Wanneer straatmuzikanten toch langer dan een half uur staan en wanneer de horecaondernemer en de bezoekers daar hinder van ondervinden dan wil het DB het vooralsnog aan de eigen verantwoordelijkheid van de exploitant en de bezoekers overlaten hoe hier mee om te gaan (bijv. de muzikant verzoeken om naar een andere plaats te gaan).

3. Handhaving en dienstverlening

a. Handhaving

Het draagvlak voor ieder horecabeleid staat of valt met een stringent en transparant handhavingsbeleid. Het programmakkoord laat er geen misverstand over bestaan dat het bestuur van het stadsdeel Amsterdam-Centrum grote prioriteit toekent aan handhaving. Het DB heeft dat in haar eerste jaar op diverse terreinen trachten waar te maken.

Vereenvoudiging van regels draagt bij aan goede handhaving. Waar mogelijk heeft het DB daarvoorstellen voor gedaan in deze notitie.

Regels moeten onderling ook consistent zijn. Ook op dat punt zal het DB initiatieven nemen, zoals opheffing van de openings- en sluitingstijden, het invoeren van het 1-loket, het inzetten van accountmanagers en het invoeren van een piketdienst. Met dit laatste wil het DB bereiken dat er direct op klachten wordt gereageerd. Aangezien de meeste regels door andere overheden zijn opgelegd wil het DB zich in deze primair richten op een consistente toepassing en uitvoering van regels.

Afstemming en coördinatie zijn daarin sleutelwoorden. Binnen het stadsdeel zijn alle partijen die betrokken zijn bij de toepassing van regels in de vergunningsfeer danwel de uitvoering van handhavingacties bij elkaar gebracht om knelpunten gezamenlijk op te lossen. Hiertoe functioneren een aantal coördinatieoverleggen waar bijvoorbeeld de dienst Milieu en Bouwtoezicht en de Brandweer aan deelnemen.

Op deze manier zijn in de aanpak van de brandveiligheid in horecagelegenheden veel ogenschijnlijke tegenstrijdigheden in de vergunningverlening opgelost. Deze aanpak is tijdrovend, maar heeft wel bewezen te werken. Het DB zal deze aanpak intensiveren. Hierdoor komt tevens een einde aan tegenstrijdige lokale vereisten.

Het DB doet op dit moment onderzoek naar het type en aantal handhavers in de Binnenstad en hun taken, ongeacht onder welke overheid deze handhavers vallen.

Het DB wil aan de hand van dit onderzoek bereiken dat handhavers meer gaan samenwerken, elkaars ogen en oren worden en taakintegratie (efficiëntie) bevorderen.

Uw Raad zal over de uitkomsten en conclusies van dit onderzoek vanzelfsprekend worden geïnformeerd.

Brandveiligheid

Vooraf naar aanleiding van de tragische brand in Volendam, is het landelijk duidelijk geworden dat het beperken van risico's bij brand, voor zaken waar zich regelmatig concentraties van mensen bevinden, lang onvoldoende aandacht heeft gekregen.

Dat was in Amsterdam niet anders.

Na een proefproject, waarbij veertien grote horeca-inrichtingen zijn bezocht, hebben burgemeester en wethouders op 8 juni 2001 een aantal besluiten genomen, te weten een plan van aanpak, een methodiek van aanpak, een richtlijn voor (ho)reca-inrichtingen met bezettingsnormen en een mandaatbesluit.

De eerste fase uit het plan van aanpak richt zich op discotheken, cafés, theaters en restaurants in de uitgaansgebieden Rembrandtplein e.o. en Leidseplein e.o. . Sinds mei 2002 is de aandacht verschoven naar de grote horeca-inrichtingen in de westelijke binnenstad. Successievelijk komen alle horecagelegenheden aan bod.

In de uitvoering en organisatie van de handhaving is nog veel te winnen. Het DB stelt de volgende maatregelen voor:

- Het DB wil zelf de toetsing van vergunningaanvragen en de handhaving nadrukkelijker gaan sturen, zeker waar andere instanties buiten de eigen stadsdeelorganisatie een belangrijke rol hebben te vervullen. Het DB wil geen voorlopige vergunningen meer afgeven aan nieuwe exploitanten.

- Reeds geruime tijd functioneren per wijkteamgebied zogenaamde horecaberaden waar o.a. de politie aan deelneemt. De dienst Milieu en Bouwtoezicht zal hier aan worden toegevoegd en op incidentele basis moet ook gekeken worden of de inspecties van de rijksoverheid medewerking kunnen verlenen.
- Ook zullen er combi-teams worden samengesteld waarin de verschillende handhavers gezamenlijk op pad gaan om te controleren. Doel hiervan is het verminderen van veelvuldig en verschillend bezoek aan de horecaexploitant door de controlerende instanties. O.a. Bureau Monumentenzorg en Archeologie gaat hieraan deelnemen.
De organisatie en voortgangsbewaking worden vanuit de stadsdeelorganisatie geleid en integraal werken staat voorop. De toezichthouders zullen gericht worden aangestuurd in de uitvoering van hun functie, er wordt een koppeling gelegd tussen klachten en handhavingsacties en het DB verlangt deugdelijke rapportages.
- Informatie-uitwisseling tussen de verschillende instanties is essentieel. Hiertoe wordt in de hele stad het Systeem Horeca ingevoerd, waarin stadsdelen, politie en Dienst Milieu en Bouwtoezicht hun belangrijkste gegevens opslaan en delen.
- De invoering van dit systeem heeft vertraging opgelopen. Het stadsdeel Amsterdam-Centrum is een van de eerste organisaties die het systeem volledig in gebruik heeft genomen, met name politie en DMB blijven achter. Het DB heeft hier diverse malen haar zorgen over uitgesproken bij de burgemeester. Het systeem gaat vanaf juli 2003 volledig werken.
- Om het werk van de controlerende instanties te vergemakkelijken is in 2000/2001 op initiatief van de politie (bureau Nieuwmarkt) het Barcode-boek ontwikkeld. De politie wilde graag bij controles snel een vergunning in kunnen kijken. Te vaak gebeurde het dat de vergunning nog gezocht moest worden, wat veel tijd kostte. Op en rond de Nieuwmarkt is vervolgens een pilot gedraaid, die werd getrokken door de politie. De gemeente was erg blij met dit initiatief en zo ontstond de samenwerking in het ontwikkelen van een Barcode-boek waarin ook vergunningen van andere controlerende instanties zouden passen. Het is de bedoeling dat alle horeca-exploitanten vanaf het 3^e kwartaal 2003 dit boek verplicht in hun bezit hebben.
- Een goede registratie en behandeling van klachten is essentieel. Dit functioneert nu niet goed. Het stadsdeel ontvangt zelf klachten, er zijn twee aparte klachtennummers operationeel (de HorecaOverlastTelefoon en de publiekstelefoon bij de Dienst Milieu en Bouwtoezicht) en er komen klachten binnen bij het algemene nummer van de politie. Veel klachten gaan over geluidsoverlast. Het DB streeft naar één herkenbaar klachten-nummer met een goede organisatie daarachter, gekoppeld aan de vergunningverlening en handhaving. Aangezien de huidige klachtennummers door de Centrale Stad worden beheerd zal hierover met de centrale stad overeenstemming moeten worden bereikt.
Cruciaal onderdeel is een directe actie op een binnengekomen klacht. Het DB is al enige tijd in gesprek met de centrale stad over de invoering van een piketdienst van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht die ook in de avond- en nachtelijke uren operationeel is. De piketdienst treedt in werking vanaf 1 april 2004. Ook andere stadsdelen zijn geïnteresseerd om mee te doen in deze aanpak.
Verder wil het DB een jaarlijks handhavingsproject op een specifiek thema.
- De terrassenhandhaving is inmiddels beter georganiseerd. Het stadsdeel heeft een nieuw contract afgesloten met de Dienst Milieu en Bouwtoezicht dat is gebaseerd op concreet te behalen resultaten en goede rapportages. Nu het DB aan ondernemers meer ruimte biedt wil het DB bij ondernemers die zich niet aan de regels houden een lik-op-stuk beleid voeren.
- Het DB maakt zich sterk voor het aanscherpen van de stappenplannen in de handhaving (dat zijn de te nemen maatregelen na geconstateerde overtredingen). Voor verschillende onderdelen van de vergunningverlening zijn stappenplannen opgesteld waarin is vastgelegd welke sanctie wordt opgelegd na elke (nieuwe) overtreding. De op te leggen boetes kunnen volgens het DB worden verhoogd en het DB onderzoekt of niet sneller (bijv. na de 3^e i.p.v. de 6^e constatering) tot zwaardere middelen als (tijdelijke) intrekking van de exploitatievergunning kan worden overgegaan. Hiervoor is medewerking van de centrale stad nodig. Een dergelijke beleidslijn is goed verdedigbaar als de horecabedrijven zelf inderdaad meer ruimte krijgen voor de exploitatie van hun gelegenheden. Op deze wijze wordt het kaf beter en eerder van het koren gescheiden.

- De landelijke overheid legt de lokale overheid eisen op inzake paracommercialisme.

Voor paracommerciële horeca, zoals sportkantines, buurthuizen en andere niet-commerciële inrichtingen geldt sinds 2000 een ander (soepeler) regime dan voor reguliere horecabedrijven. Naast het verplicht aanvragen van een exploitatievergunning (met bijbehorende inrichtingseisen, brandveiligheid- en geluidsvoorschriften) en voor alkoholschenkende paracommerciële bedrijven een drank-en horecavergunning zijn de regels versoepeld m.b.t. het aantal personen (2) dat in het bezit moet zijn van een diploma sociale hygiëne. Het paracommerciële bedrijf moet wel in bezit zijn van een bestuursreglement en mag geen commerciële activiteiten uitvoeren.

Vanwege de ongelijke voorwaarden waaronder paracommerciële instellingen worden geëxploiteerd, mogen deze niet oneerlijk concurreren met de reguliere horeca door bijvoorbeeld hun ruimte te verhuren voor bruiloften, feesten en partijen.

Het DB zal, gehoord de discussie in de commissie, consequent vasthouden aan de vergunningvereisten, maar soepel omspringen met de sociale mogelijkheden waar uw commissie aandacht voor vraagt.

Milieuregels en handhaving

De milieuwetgeving voor horecabedrijven welke op 1 oktober 1998 in werking is getreden, bevat voorschriften met betrekking tot de milieuaspecten geluid, geur, afval, bezoekers, energie, water en gevaarlijke stoffen. Waar het de geluidsnormen betreft is er een onderscheid in de buitennorm (het geluidsniveau op straat) en de binnennorm (geluidsgevoelige ruimten van burelen). Horecabedrijven waarin muziek een belangrijk onderdeel is van de bedrijfsvoering hebben een akoestisch rapport nodig. Daaruit blijkt welk geluidsniveau binnen een bedrijf gemaakt kan worden zonder dat de geluidsnorm wordt overschreden en welke voorzieningen moeten worden getroffen om aan de normen te voldoen. Omdat het in sommige gebieden (omdat het te lawaaiig is) niet mogelijk is om op normale wijze metingen te verrichten hebben B&W aan veel van deze bedrijven in die gebieden een nadere eis opgelegd. Een nadere eis is dat er een geluidsbegrenzer aanwezig moet zijn, die is afgesteld op het maximaal toelaatbare geluidsniveau in die zaak en dat ramen en deuren gesloten moeten zijn als er in het bedrijf muziek ten gehore wordt gebracht. Er wordt dan alleen opgetreden wanneer het geluid op minimaal 10 meter afstand (of in smalle straten aan de overzijde) duidelijk hoorbaar en herkenbaar afkomstig is van een horecabedrijf, het zgn. '10-meter scenario'.

De milieuwetgeving bevat ook regels die van toepassing zijn op het stemgeluid van terrassen, met uitzondering van stemgeluid van bezoekers indien het terras is gelegen aan de straat of een andere openbare ruimte. De regels hebben betrekking op het geluid van terrassen gelegen binnen een bouwblok (waarvoor een zogenoemde aanhorigheidsvergunning nodig is), op terrassen waar muziekgeluid is van een installatie en op zogeheten sta-terrassen. Voor de horeca en het milieu geldt dat er wekelijks controles worden uitgevoerd in de avond- en nachtelijke uren. Tijdens deze controles worden klachten onderzocht en worden de voorschriften van de nadere eis, zoals de geluidsbegrenzer en ramen en deuren dicht gecontroleerd.

Milieueisen vallen uiteen in landelijke en lokale eisen. Het DB wil vooral stringent handhaven op de aspecten afval en geluid. Voor wat betreft het afval wil het DB de reinigingspolitie intensiever inzetten.

Het DB wil ook de controle op het geluid intensiveren en verder stroomlijnen, zodat sneller tegen klachten van overlast kan worden opgetreden. Het DB heeft daartoe het voorstel gedaan aan de Burgemeester en de wethouder Milieu om een piketdienst in te stellen waarin stadsdeel, milieudienst en politie samenwerken.

Het DB wil een differentiatie waar het de eis van een vergunning betreft voor een "terras op de open/gesloten aanhorigheid". Het gaat hier om een terras dat zich bijvoorbeeld bevindt op een binnenplaats of op de 1^e verdieping van een horeca-gelegenheid.

Daar waar deze vergunning vereist is vanwege de ligging van een terras binnen een bouwblok waar woningen aan grenzen wil het DB de aanhorigheidsvergunning handhaven. In die situaties waar het terras niet in de openbare ruimte is gelegen, maar evenmin wordt begrensd door woningen vindt het DB de eis van een dergelijke vergunning overbodig.

b. Van Traa-team aanpak

Het DB zal onverkort doorgaan met de bestuurlijke preventie van (georganiseerde) criminaliteit, via het zogenaamde Van Traa-team. Concreet betekent dit dat verdachte vergunningaanvragen zullen worden geweigerd als dat juridisch haalbaar is.

De voorbereidingen zijn gaande voor de uitvoering van de Wet BIBOB (Wet Bevordering Integriteitsbeoordeling) die per 1 juni aanstaande is ingevoerd. Hier wordt uitgebreider op ingegaan op pag. 14 van Bijlage 1.

c. Dienstverlening

Een goede, snelle en complete dienstverlening draagt bij aan de handhaving van regels.

Het DB zal ondernemers aansporen om zelf meer werk te maken van de naleving van deze regels.

Het DB wil conform het programmakkoord snel het 1 loket invoeren voor de horeca.

Dat gaat op de volgende manieren gebeuren:

- Door het integreren van de horecavergunningen in de overige vergunningen wordt het beter mogelijk tot een integrale afweging te komen en knelpunten en tegenstrijdigheden in samenhang op te lossen.
- Het stadsdeel gaat in het kader van het Binnenstadsloket een eerste intake van alle vergunningen organiseren. De behandeling van vergunningen en het nader overleg met zowel de aanvragers als andere instanties gebeurt binnen de sector Bouwen en Wonen.
- Het stadsdeel werkt met accountmanagers voor het bedrijfsleven, het zogeheten 1-loket model. De accountmanagers fungeren als vraagbaak voor ondernemers, organiseren overleggen, en begeleiden ondernemers waar nodig. Op eenzelfde wijze zal ook een eenduidig account voor de horeca worden ingevuld. Nader onderzocht wordt of dit een aparte functie moet zijn of dat de bestaande accountmanagers dit mee kunnen nemen. Doel is niet om alle contacten met horecaondernemers zelf af te handelen, maar hen zo snel mogelijk bij het juiste loket te krijgen waar zij door de juiste persoon verder geholpen worden.
- Het DB wil dat aanvragers zowel in de ochtend als in de middag bij het 1 loket terecht kunnen.
- Bij voorkeur wil het DB ondernemers ook de mogelijkheid bieden om hun vergunningaanvraag elektronisch in te dienen. Omdat het om de betrouwbaarheid van de ondernemer gaat, denkt het DB nog na op welke wijze zij dit het best kan organiseren. Het DB vindt echter dat er altijd een persoonlijk gesprek moet volgen.

Overleg met bewoners vindt plaats in de beheergroepen. Daarnaast wil het DB met een horecanieuwsbrief ondernemers en bewoners op de hoogte houden van actuele zaken met betrekking tot de horeca.

d. Flankerend beleid

Vervoer en parkeren

Hoewel het DB er voor pleit dat bezoekers aan het uitgaansleven de auto zoveel mogelijk thuis laten en van andere vormen van vervoer gebruik maken, beseft zij dat bezoekers er soms voor kiezen om met de eigen auto naar het centrum te komen.

Het verkeer- en parkeerbeleid is erop gericht om mensen via duidelijke aangegeven routes naar de dichtstbijzijnde parkeergarage in het centrum of aan de rand van het centrum te leiden. Daar waar dit verwijzingssysteem verbeterd kan worden zal het DB hier bij de Centrale Stad op aandringen. In overleg met de Centrale stad ontwikkelt het DB parkeergarages in de Singelgrachtzone.

Het DB kan geen aparte parkeervergunning bieden voor het personeel van horeca-ondernemingen. Horecaondernemingen en hun personeel kunnen hierover zelf afspraken maken met de exploitanten van de parkeergarages. Het DB wil hier wel bij bemiddelen.

Het DB wil de mogelijkheden van vervoer over water en het gebruik van het water voor de bevoorrading en het afvoeren van afval onderzoeken.

Openbare orde en veiligheid

Op het Rembrandtplein en Leidseplein is sinds enkele jaren in het weekend een mobiele post van de politie aanwezig. Ook wordt er in het weekend intensiever gesurveilleerd op en rond deze twee uitgaansgebieden. Van de aanwezigheid van de politie gaat een duidelijk preventieve werking uit. Aan portiers van uitgaansgelegenheden worden tegenwoordig strenge eisen gesteld. De portiers controleren de bezoekers op drugs en wapens al dan niet met behulp van een detectiepoort. De portiers staan ook in onderling contact met elkaar en de politie, om ingeval van overlast elkaar direct te kunnen waarschuwen (de zogenaamde 'poortjes en oortjes' aanpak).

Op initiatief van het politiewijkteam Prinsengracht is in april 2002 het experiment gestart met de 'inwerpkluisjes'. Hierin moeten de portiers de wapens en drugs werpen die zij vinden. Alleen de politie heeft sleutels om de kluisjes te openen. In het Rembrandtpleingebied hebben negen bedrijven een kluis en in het Leidsepleingebied (incl. Rozengracht) zijn er zes bedrijven met een kluis. Op grond van het veiligheidsplan dat horecabedrijven moeten opstellen komen er steeds meer bedrijven bij waar een kluis wordt geplaatst. Het project heeft inmiddels ook landelijk navolging gekregen. Het DB wil dat er streng wordt opgetreden indien er, ondanks de detectiepoortjes en de kluisjes in het horecabedrijf, wapens en drugs worden aangetroffen.

De burgemeester en het DB zullen nauwlettend het toelatingsbeleid van discotheken in de gaten houden en zullen niet schromen op te treden wanneer er door discotheken een discriminerend toelatingsbeleid wordt gevoerd.

Uiteindelijk zullen eind 2003 alle disco's een actueel veiligheidsplan dienen te hebben.

4. Financiën

Met de in deze nota voorgestelde aanpak van de versimpeling en verruiming van de regels wil het DB de administratieve lastendruk voor de horecaondernemers verlichten.

Ondanks een versimpeling van de regels wordt het stadsdeel echter nog steeds geacht uitgifte van vergunningen uit te voeren en te controleren. Daarnaast zal het stadsdeel ook de Wet BIBOB ten uitvoer brengen. Het DB wil daarom ook nagaan of en in welke mate het redelijk is dat de horeca bijdraagt aan de uitvoering van het beleid. Daarbij zal het DB de kostendekkendheid van de leges en tarieven voor de verschillende vergunningen en diensten tegen het licht houden. Bij aanpassing van de leges en tarieven zal het DB ook in de overweging betrekken wanneer deze voor het laatst verhoogd zijn. Gebiedsdifferentiatie blijft een uitgangspunt bij de tariefsstelling.

Uitgaande van de verruimingen voor de horeca vindt het DB het verantwoord om de horeca om een hogere bijdrage te vragen voor het gebruik van de openbare ruimte ten behoeve van terrassen. Op dit moment is dit geregeld via de precario. Het DB wil vasthouden aan de gebiedsgeïndifferentieerde terrastarieven en zal dit verwerken in de Begroting van 2004.

Voorts wil het DB met de Centrale Stad in overleg over hoe de opbrengst van de toeristen-belasting kan worden aangewend om voorzieningen (bijv. plaskruizen en permanente toiletvoorzieningen) te financieren.

In uw commissie zijn vragen gesteld over de financiële consequenties van deze nota.

Die zijn thans moeilijk aan te geven, aangezien zowel uw eindoordeel over deze nota niet bekend is noch een inschatting valt te maken van het aantal exploitanten dat bijvoorbeeld hun bedrijfstijd zal aanpassen.

Voor de invoering van de piketdienst zal het DB u voorstellen doen toekomen bij gelegenheid van de begroting 2004.

In 2003 betaalt het stadsdeel 40.000 Euro aan de Dienst Milieu en Bouwtoezicht voor 800 uur terrascontroles. Uitbreiding van het terrassenseizoen en mogelijk langere openingstijden van de horeca kan evenwel gevolgen hebben voor de inzet van toezicht. De consequentie zou kunnen zijn dat er meer uren moeten worden ingekocht bij de DMB. Het gaat dan om een bedrag van ongeveer 20.000 Euro (los van de piketdienst).

Aan horecacontroles inzake geluid staat voor 2003 1500 uur gereserveerd.

Er verandert niets aan de verplichting van exploitanten eens in de 3 jaar hun vergunning te laten vernieuwen.

Het werken met accountmanagers vraagt een specifieke werkverdeling, maar geen extra geld.

Aanpassing van de openingsuren vraagt eveneens een andere werkverdeling.

5. Wat het DB intussen al heeft gedaan

- Op instigatie van het stadsdeelbestuur handhaven buurtregisseurs de regel dat snackbars geen alcohol mogen verkopen
- APV artikel 3.2.8. DB en DMB hebben mogelijkheden onderzocht om vergaande maatregelen te kunnen nemen in geval van veelvuldige openbare ordeverstoringen, waarbij het hele leefklimaat door een horecaonderneming verstoord wordt. Het gaat hier dan om uiterste gevallen waarbij de twee afzonderlijke stappenplannen van DB en DMB voor een horecaonderneming naast elkaar gelegd worden en waarmee aangetoond kan worden dat de wijze van bedrijfsvoering of levensgedrag van een horeca-exploitant een gevaar voor de openbare orde oplevert of een bedreiging vormt voor het woon-en leefklimaat in de omgeving van het horeca-bedrijf.
- Handhavingsweek gehouden
- Het DB heeft aangedrongen op verbetering van de Horeca Overlast Telefoon (HOT) en het vervolgetraject. De werking van de HOT-lijn is sindsdien aanzienlijk verbeterd.
- In de APV is een algemene bepaling opgenomen die het mogelijk maakt op te treden tegen bedelaars en overlast door overmatig alcoholgebruik. Op het Koningsplein is een alcoholverbod ingesteld.
- Het DB maakt zich sterk voor de aanpak van de lawaaioverlast van bezoekers, al dan niet onder invloed van te veel alcohol.
- Het DB zet stevig in op de handhaving van de regels met betrekking tot geluidsoverlast en heeft daartoe voorstellen gedaan voor een piketdienst
- Het DB heeft het contract met de Dienst Milieu en Bouwtoezicht op een andere leest geschoeid om zodoende het toezicht en de handhaving van de regels is beter te kunnen laten uitvoeren (zie bijlage 3-handhavingsacties 2002).
- De voorzitter voert individuele gesprekken met exploitanten van overlastgevende zaken en klagende bewoners.